

[Jørgen Tved]

De mange nedskæringer har medført, at amter arbejder på højtryk for at få skabt retningslinier for, hvilke sygdomme der skal betragtes som væsentlige eller mindre væsentlige, eller – for at bruge ministerens udtryk – om det er lidt dobbeltsyn eller lidt halten, som man sagtens kan leve med.

Man er også ved at indføre et begreb som livskvalitet. Det skal ikke forstås på den måde, at vi nu skal gøre det godt for alle mennesker, så godt, som det nu engang er muligt, men det skal opfattes sådan – også med ministerens udtryk – om de pågældende mennesker nu er værd at bruge en behandling på.

Hvad er det så for kriterier, man skal gå ud fra? Er det alderen? Skal vi nå dertil, at folk på f.eks. 50 år ikke mere har krav på samme behandling som folk, der f.eks. er 25? Skal det være mere nødvendigt at behandle et brækket ben i højre side end et i venstre side? Eller skal det være den uddannelsesmæssige situation, der afgør, hvem der skal behandles?

Under alle omstændigheder er det kolde hjerner, der skal tage beslutning om fremtidens kriterier for behandling. Begreber som anstændighed og menneskelighed for slet ikke at tale om respekt for vores forældre og pensionister nævnes ikke; det er kolde og kyniske beregninger, der skal foretages: kan det nu betale sig?

Vi ved, at teknik og videnskab giver os alle store muligheder for behandling, men vi kender også bemærkningerne fra Budgetdepartementet om, at det ikke vil være muligt at udnytte disse muligheder, såfremt de offentlige udgifter skal holdes inden for de snævre rammer, der nu er fastlagt.

Mere end 20.000 mennesker står i dag på venteliste til vore hospitaler. Det er en stigning alene inden for det sidste kvartal på 8 pct. Hertil kommer, at udviklingen viser en forventet stigning på ca. 15 pct. i de kommende kvartalsoversigter. Der er altså tale om en eksplosiv vækst for ventelisterne, vel at mærke med udgangspunkt i de nuværende udgiftsrammer. Når der så oven i købet lægges op til yderligere stramninger på finansloven som dem, vi har oplevet over for amter og kommuner, er situationen katastrofal.

Besvarelse

Sundhedsministeren (Agnete Laustsen):

Vi har i den sidste tid oplevet, at aviserne næsten daglig har haft de store overskrifter fremme med katastrofemeldinger om dramatiske nedskæringer i sygehus- og sundhedssektoren, voksende ventelister og tomme pengeasser i amtskommunerne. Ja, vi har sågar også hørt om forestående sygehuslukninger som følge af sygehuskommunernes nedskæringer.

Det har været et gennemgående træk i denne debat, at det er regeringen eller rettere Folketingets lovgivning vedrørende den amtskommunale økonomi i forsommeren 1987, der har fået skylden for, at der nu tilsyneladende iværksættes drastiske nedskæringer og besparelser på sundheds- og sygehusområdet, og det ligger selvfølgelig i forlængelse af debatten, at jeg som sundhedsminister er blevet bedt om at redegøre for konsekvenserne af disse påståede katastrofale nedskæringer, som hævdes at true hele vort sundhedsvæsen.

Det er som bekendt en hovedmålsætning for regeringen at sikre, at udgiftsudviklingen i kommunerne er i overensstemmelse med den overordnede målsætning om nulvækst i de samlede offentlige udgifter. I den praktiske formulering af denne politik er der imidlertid taget et meget vidtgående hensyn til mulighederne for en rimelig løsning af netop sundheds- og sygehusvæsenets opgaver.

I virkeligheden er det jo sådan, at der længe har været enighed mellem de ansvarlige politiske partier – og det gælder både her i Folketinget og på kommunalt og amtskommunalt niveau – om, at samfundsøkonomien ikke tillader voldsomme og ukontrollerede stigninger i udgifterne til bl.a. sygehusvæsenet. Denne enighed kom da også til udtryk i regeringens og de kommunale parters fælleserklæring fra maj måned 1986 om rammerne for den amtskommunale økonomi i 1987 og 1988.

Aftalen mellem regeringen og amtskommunerne gav mulighed for en forøgelse af de amtskommunale udgifter i 1987 på ca. 1 mia. kr.; det svarer til en stigning på omkring 2,5 pct. i forhold til et gennemsnit af regnskaberne for 1985 og 1986.

Regeringen og Amtsrådsforeningen var enige om, at det inden for de aftalte rammer ville være muligt at opnå en væsentlig reduktion af ventelisterne til sygehusene. Den endelige